

UCZNIOWIE SHERLOCKA HOLMESA

scenariusz zajęć dla dzieci w wieku od 9 do 12 lat

Grupa:

od 10 do 20 osób

Czas zajęć:

ok. 2,5 godziny

Materiały do zajęć:

- kolorowe materiały,
- folia aluminiowa (dla 20 osób najlepiej 2 rolki po 20 m),
- korona królowej wykonana np. z folii samoprzylepnej w złotym kolorze,
- kartki z bloku flipczartowego, pastele, kolorowe markery,
- przyprawa indyjska np. garam masala, tanndari masala lub curry.

Lektura dla osoby prowadzącej:

fragmenty Przygód Sherlocka Holmesa Arthura Conan Doyle'a ukazujące metody śledcze tytułowego bohatera. Wydawnictwo Skrzat, Kraków 2010 (str. 5 – spostrzegawczość, znajomość psychologii, str. 36 – uważna obserwacja ludzkich zachowań, str. 16 – wnikliwe badanie śladów, str. 56 – dedukcja).

Ćwiczenie 1.

Uczestnicy zajęć siedzą w półkolu, naprzeciw nich siada osoba prowadząca przebrana za Sherlocka Holmesa (kraciasty płaszcz lub marynarka, czapka z daszkiem, fajka; jeśli osoba prowadząca ma kłopot ze skompletowaniem garderoby Holmesa, można wydrukować podobizny słynnego detektywa znajdujące się w Internecie i pokazać je dzieciom). Osoba prowadząca zadaje dzieciom pytanie: *Do you know who I am?* Wyjaśnia, że jest bardzo słynną postacią literacką. Dzieci odgadują kim jest, zadając różne pytania, na które prowadząca odpowiada jedynie: tak lub nie. Kiedy grupa zgadnie, że chodzi o najslawniejszego detektywa Sherlocka Holmesa, osoba prowadząca zadaje pytanie, czy wiedzą, na czym polegała metoda śledcza Holmesa. Następnie wyjaśnia, że stosował on metodę dedukcji, czyli logicznego wyciągania wniosków z zebranych poszlak.

Ćwiczenie 2.

Osoba prowadząca zwraca się do dzieci: - Znacie już bohatera dzisiejszego spotkania, poznacie teraz miasto, w którym mieszka i pracuje.

Dzieci, z pomocą osoby prowadzącej, wymieniają nazwy pięciu największych zabytków/najsłynniejszych miejsc Londynu: *Big Ben, Tower Bridge, Westminster Cathedral, Buckingham Palace, Trafalgar Square.*

Podzieleni na pięć grup uczestnicy zajęć przygotowują krótkie prezentacje zabytków, które wcześniej wymieniali. Informacji o nich szukają w Internecie lub w zasobach biblioteki. Następnie rysują te miejsca/zabytki na kartkach flipczartowych kredkami pastelowymi i zawieszają na ścianie. Każda grupa mówi kilka zdań o swoim zabytku.

Ćwiczenie 3.

Osoba prowadząca informuje grupę, że w Pałacu Buckingham ma się odbyć *presentation of the royal jewels*, czyli wystawa najcenniejszych królewskich klejnotów. Uczestnicy mają za zadanie do angielskich nazw klejnotów (np. *ring, crown, necklace, locket, brooch*) dobrać nazwy polskie. Wykonują klejnoty z folii aluminiowej i ustawiają na wystawie w pałacowej galerii (stół lub stoły przykryte udrapowanym materiałem).

Ćwiczenie 4.

Osoba prowadząca wyjaśnia dzieciom, że wejdą teraz w role zaproszonych na wystawę gości. Wśród nich są przyjaciele rodziny, dyplomaci, przedstawiciele królewskich rodów, gwiazdy filmowe i milionerzy. Dzieci losują karteczki z imionami i nazwiskami dziewięciu gości, którzy przybyli na specjalne zaproszenie rodziny królewskiej.

1. Greta Monroe – słynna amerykańska aktorka,
2. Jose Sanchez – ambasador hiszpański,
3. Arun Rai – indyjska księżniczka,
4. Patric Mc Hugh - Lord ze Szkocji,
5. Ahmed Abbas - szejk arabski,
6. Jim Gates - milioner amerykański,
7. Gustaw - król Szwedzki,
8. Marie Delon – światowej sławy francuska malarka,
9. Brad Conan Doyle – słynny angielski pisarz.

Pozostałe dzieci same decydują o tym, kim będą podczas wystawy. Dzieci przebierają się, wykorzystując kolorowe materiały. Następnie osoba prowadząca staje z królową angielską (w tej roli kolejne chętne dziecko) po jednej stronie sali obok stolików z przygotowanymi klejnotami, a pozostałe dzieci po drugiej stronie. Następuje improwizowana scena uroczystego otwarcia wystawy przez jej kuratora (w tej roli osoba prowadząca) i przedstawienie wszystkich gości królowej. Następnie wszyscy goście ustawiają się wraz z królową do wspólnego zdjęcia. Zdjęcie wykonuje kurator wystawy. Osoba prowadząca kończy scenę kłasnieniem w ręce i prosi, aby dziewięciu gości specjalnych pozostało w rolach, a pozostałe dzieci wcieliły się w role detektywów.

Ćwiczenie 5.

- Drodzy detektywi z całej Europy! – mówi osoba prowadząca w roli kuratora wystawy. - Zaprosiłam Was tutaj, bo dwór królewski potrzebuje waszej pomocy. Wczoraj, podczas nieoficjalnej części wystawy, kiedy w pałacu Buckingham zostali tylko goście specjaliści wydarzyła się tragedia. Zgasło światło i ktoś ukradł najcenniejszą królewską kolbę wartą miliony funtów.

Osoba prowadząca prosi dzieci, aby pomogły odnaleźć kolbę, gdyż policja przeszukała teren i nie znalazła żadnych śladów. Informuje detektywów, że goście specjaliści są do ich dyspozycji i prosi, aby ustawili się dokładnie tak, jak stali tuż przed zgaśnięciem światła i zniknięciem kolby.

Osoba prowadząca prosi gości, aby zamarli w pozach z tamtej dramatycznej chwili. Kolejno dotyka każdego gościa i pyta: kim jesteś, dlaczego tu jesteś, co jest dla ciebie

najważniejsze w życiu. Następnie chętni detektywi mogą tej osobie zadać po jednym pytaniu (np. Czy zauważył pan coś niepokojącego? Jak pani myśli, kto ukradł naszyjnik? Czy lubi pani biżuterię? Czy to prawda, że ma pan ogromne długi?). Osoba prowadząca sugeruje, aby dzieci jeszcze raz przeszukały miejsce przestępstwa i zaprasza ich do przeprowadzenia tzw. wizji lokalnej. Tuż wcześniej niepostrzeżenie upuszcza na podłogę wizytówkę:

The Trafalgar Hotel
2 Spring Gardens | Trafalgar Square, London
SW1A 2TS,

Dzieci znajdują wizytówkę. Osoba prowadząca prosi je, by ją odczytały i zastanowiły się, czy może ona mieć związek z kradzieżą kolii? Dzieci dochodzą do wniosku, że złodziejem może być ktoś, kto uczestniczył w wystawie i mieszkał w hotelu Trafalgar.

Ćwiczenie 6.

Osoba prowadząca odgrywa scenkę, w której w imieniu detektywów dzwoni do hotelu i prosi o sprawdzenie, czy na liście gości hotelowych był ktoś z listy uczestników wystawy. Do telefonu czyta kolejne nazwiska i zaznacza osoby, które nocowały w hotelu. Po odłożeniu telefonu informuje detektywów, że w hotelu Trafalgar mieszkali: francuska malarka Marie Delon, amerykańska gwiazda filmowa Greta Monroe oraz lord Mc Hugh. Osoba prowadząca proponuje detektywom, aby przesłuchali te trzy osoby. Dzieci, które wcześniej były w rolach pozostałych gości, przysłuchują się improwizowanej scenie rozmowy detektywów z podejrzanymi.

Następnie osoba prowadząca dziękuje malarce, gwiazdzie filmowej i lordowi za to, że zechcieli udzielić detektywom informacji. Mówi, że są już wolni i mogą wracać do hotelu. Dzieci odgrywające malarzkę, gwiazdę filmową i lorda wychodzą ze swoich ról. Tymczasem osoba prowadząca prosi detektywów, aby zastanowili się, kto z tych trzech osób jest według nich złodziejem naszyjnika.

Dzieci wspólnie dyskutują a następnie mówią, kto według nich jest złodziejem naszyjnika. Osoba prowadząca odgrywa kolejną scenę „rozmowy telefonicznej”. Dzwoni na policję, aby zawnioskować o zatrzymanie wskazanego gościa. Odgrywa wielkie zdziwienie po usłyszeniu w słuchawce pewnej informacji. Odkłada telefon i wyjaśnia dzieciom, że wytypowana przez nie osoba, nie jest tą, za którą się podawała. Prawdziwy lord, malarka bądź gwiazda filmowa została właśnie uwolniona z lochów Katedry Westminsterskiej, gdzie była więziona przez ostatnie 3 dni przez nieznaną sprawców. Informuje dzieci, że za chwilę przyjedzie do nich owa uwolniona osoba i będą mogły zadać jej kilka pytań. Dzieli dzieci na 4-5 grup (dzieci kolejno wypowiadają nazwy klejnotów: *ring, crown, necklace, locket, brooch*) i prosi, żeby w grupach przygotowały po 3 pytania do gościa, który zaraz się pojawi. Prosi też o zgłoszenie się osoby, która chciałaby wejść w rolę uwolnionej postaci.

Kiedy grupy przygotowują pytania, osoba prowadząca wprowadza w temat wybraną osobę, która odegra uwolnioną postać. Wyjaśnia jej, że ma powiedzieć detektywom, że jako więzień nie widziała osób, które ją porwały, ale że zapamiętała, iż porywacze mówili coś o tym, iż naszyjnik wróci w końcu do prawowitego właściciela. Pamięta też

charakterystyczny zapach przyprawy używanej w potrawach, które przynoszono jej do jedzenia. Ma ją zresztą ze sobą - z lochów zabrała słoiczek z tajemniczą przyprawą, który porywacze porzucili, uciekając. (Osoba prowadząca daje dziecku słoiczek z indyjską przyprawą).

Dzieci w rolach detektywów rozmawiają z uwolnioną postacią, która w trakcie rozmowy przypomina sobie opisane wyżej fakty i przekazuje detektywom przyprawę. Dzieci wachają kolejno lub kosztują przyprawę i zastanawiają się, z jakiego kraju może pochodzić. Jeśli same nie domyślą się, że to przyprawa indyjska, osoba prowadząca odgrywa krótką scenkę - odbiera telefon i rozmawia z ekspertem z policyjnego laboratorium, który ustalił, że tajemniczy proszek to indyjska przyprawa (np. garam masala, tandari masala lub curry).

Osoba prowadząca pyta dzieci, czy indyjska przyprawa według nich może być dowodem pogrążającym kogoś z gości. Dzieci powinny skojarzyć fakty, że jednym z gości była indyjska księżniczka, a więc najprawdopodobniej to ona wraz ze swoimi współnikami ukradła naszyjnik. Osoba prowadząca informuje dzieci, że Indie były kiedyś terytorium brytyjskim i w paru zdaniach opowiada o historii imperium brytyjskiego (1858 - 1947) i Indiach – jego najludniejszej i najcenniejszej posiadłości.

Dzieci informują o odkryciu policję. (Kolejny telefon na policję może wykonać zamiast osoby prowadzącej któreś chętne dziecko).

Ćwiczenie 6.

Osoba prowadząca informuje dzieci (SMS), iż właśnie dostała informację, że policja zatrzymała indyjską księżniczkę, która przyznała się do kradzieży. Okazuje się, że naszyjnik był kiedyś własnością jej prababki. Osoba prowadząca prosi, aby dzieci wymyśliły jak to się stało, że naszyjnik przestał być własnością indyjskich władców. Dzieci łączą się w cztery grupy np. wypowiadając kolejno angielskie nazwy kierunków geograficznych: *north*, *south*, *east*, *west*, a następnie znajdując osoby tej samej strony świata.

W grupach przygotowują scenki, w których pokazują najbardziej dramatyczny moment z historii naszyjnika (jak z rąk pierwszych właścicieli trafił na angielski dwór królewski). Osoba prowadząca krąży wśród grup przygotowujących scenki i delikatnie sugeruje, by dzieciaki nie pokazywały jedynie krwawych scen strzelanin i kradzieży, ale spróbowały wymyślić jakąś ciekawą intrygę (np. mąż prababki Arun Rai był hazardzistą i przegrał naszyjnik w karty, albo prababka Arun Rai oddała naszyjnik jako okup za porwaną córkę).

Następnie grupy głosują na tę wersję, która wydaje się najbardziej prawdopodobna (nie można głosować na swoją wersję). Zwycięska drużyna otrzymuje zaszczytny tytuł uczniów Sherlocka Holmesa!

Autorka: Iwona Kusak - polonistka, instruktorka dramy, trenerka i animatorka Programu Rozwoju Bibliotek.